

Державна служба
геології та надр
України

Міністерство захисту
довкілля та природних
ресурсів України

Реформа галузі надрокористування

Важливо забезпечити баланс інтересів між учасниками ринку

Реформа покликана підвищити ефективність використання українських надр

Пріоритети	Заходи	Результати	Статус
1 Становлення Держгеонадр як сучасної сервісної установи забезпечення зручних і рівних правил доступу до надр через дерегуляцію та діджиталізацію дозвільних процесів	Онлайн аукціони з продажу спецдозволів Інтерактивна мапа корисних копалин Е-кабінет надрокористувача	Digital-підхід «в один клік» – продано 85% дозволів на нові ділянки надр через е-торги, функціонує 15 баз даних, прийняття електронних заяв і звітування в е-кабінеті	<ul style="list-style-type: none"> ■ Прийнято постанови та накази ■ Працюють три онлайн сервіси (nadra.gov.ua) ■ Розвиток IT-інфраструктури, Держгеопорталу, е-бланку дозволу
2 Залучення інвестицій підвищення інвестиційної привабливості надрокористування шляхом модернізації правил гри з використанням прогресивних міжнародних практик	Скасування дублюючих погоджень Лібералізація обігу спецдозволів Підтримка малих надрокористувачів-землевласників	Надання спецдозволу за 60 днів, початок видобутку через 5 місяців – плацдарм для швидкого розкриття ресурсного потенціалу регіонів, позбавлення країни від імпортозалежності та розробки стратегічних мінералів	<ul style="list-style-type: none"> ■ Функціонує Інвестиційний атлас ■ Прийнято Закон № 2805-IX і зміни до постанов ■ Необхідно спростити обіг геолінформації з грифом «таємно»
3 Ефективний контроль держави впровадження неупередженого аудиту шляхом публічності інформації та встановлення чітких вимог до учасників ринку, а також забезпечення стабільного фінансування функцій держави	Посилення боротьби з несанкціонованим видобутком і появою «сплячих ліцензій» Оптимізація структури державних геолпідприємств Гідне фінансове забезпечення галузі із фокусом на її екодружний розвиток	Держава володіє повною інформацією про надрокористувачів і карає за незаконний видобуток. Оздоровлені держпідприємства, що виконують функції неприбуткового бізнесу, зокрема геологічного контролю та розвитку МСБ	<ul style="list-style-type: none"> ■ Функціонує онлайн моніторинг надр СОТА ■ Прийнято Закон № 1685-IX та Методику відшкодування збитків ■ Передано в управління ФДМ збиткові активи державних геолпідприємств ■ Необхідно прийняти законопроекти №№ 6227, 6228

■ виконано ■ в роботі

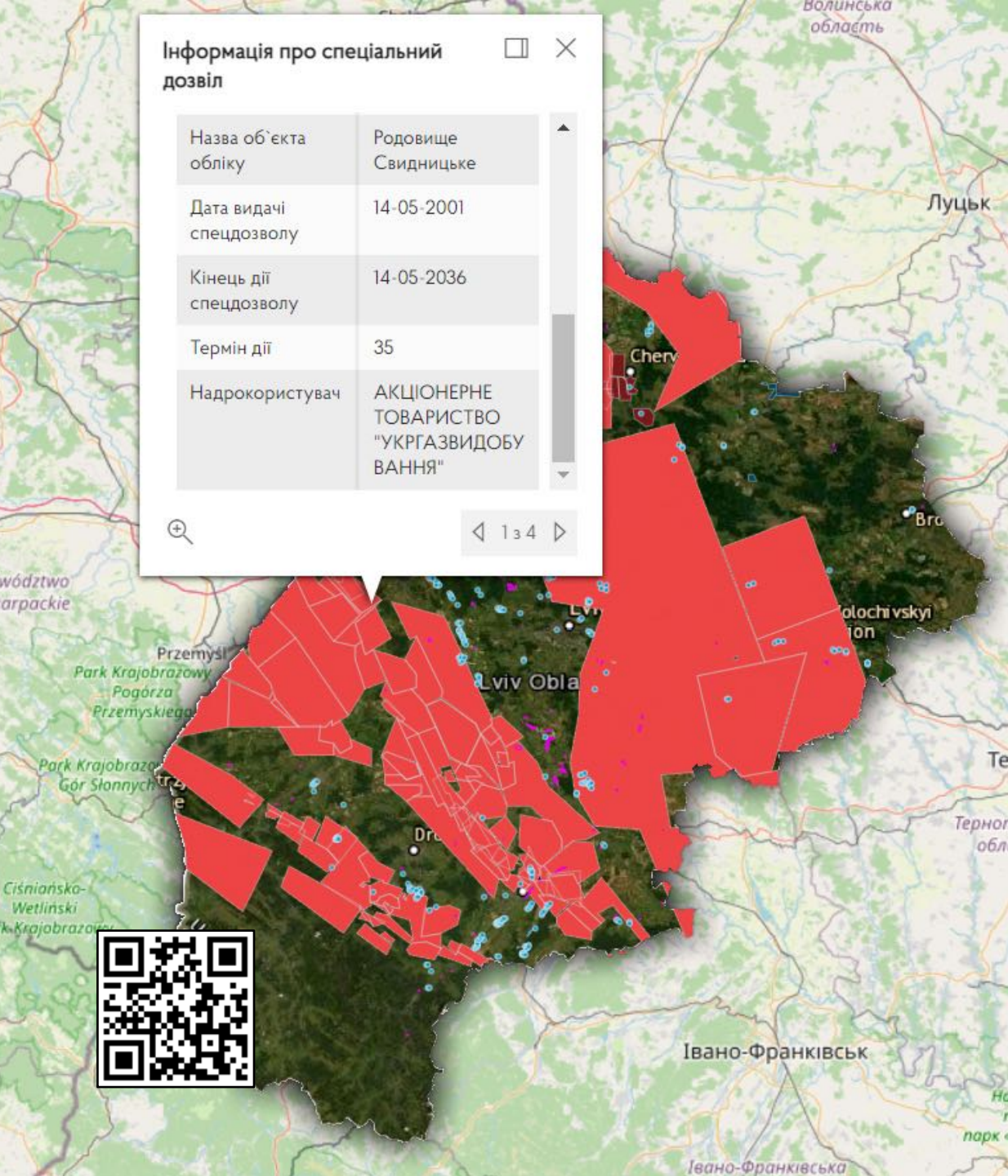
■ Становлення сервісного агентства

- Залучення інвестицій
- Ефективний контроль держави

Держгеонадра – сучасна сервісна установа

- **Державний веб-портал**
вся інформація на єдиному ресурсі
- **Електронні аукціони**
пропозиція ділянок надр на е-торги
- **Е-кабінет надрокористувача**
онлайн-заяви та звітування

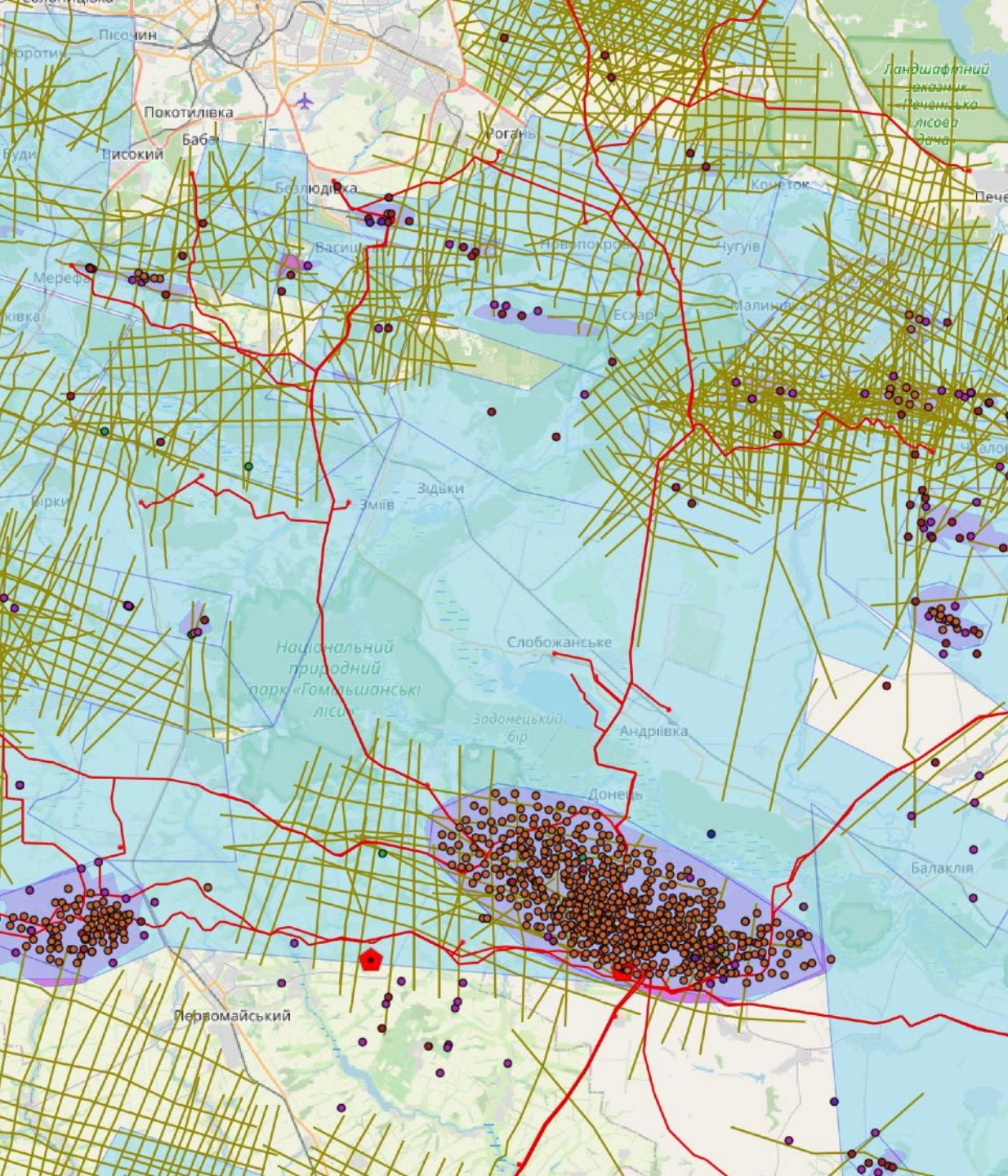

Інформація про спеціальний дозвіл

Назва об'єкта обліку	Родовище Свидницьке
Дата видачі спецдозволу	14-05-2001
Кінець дії спецдозволу	14-05-2036
Термін дії	35
Надрокористувач	АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УКРГАЗВИДОБУ ВАННЯ"

Відкрито єдиний Державний геологічний портал України

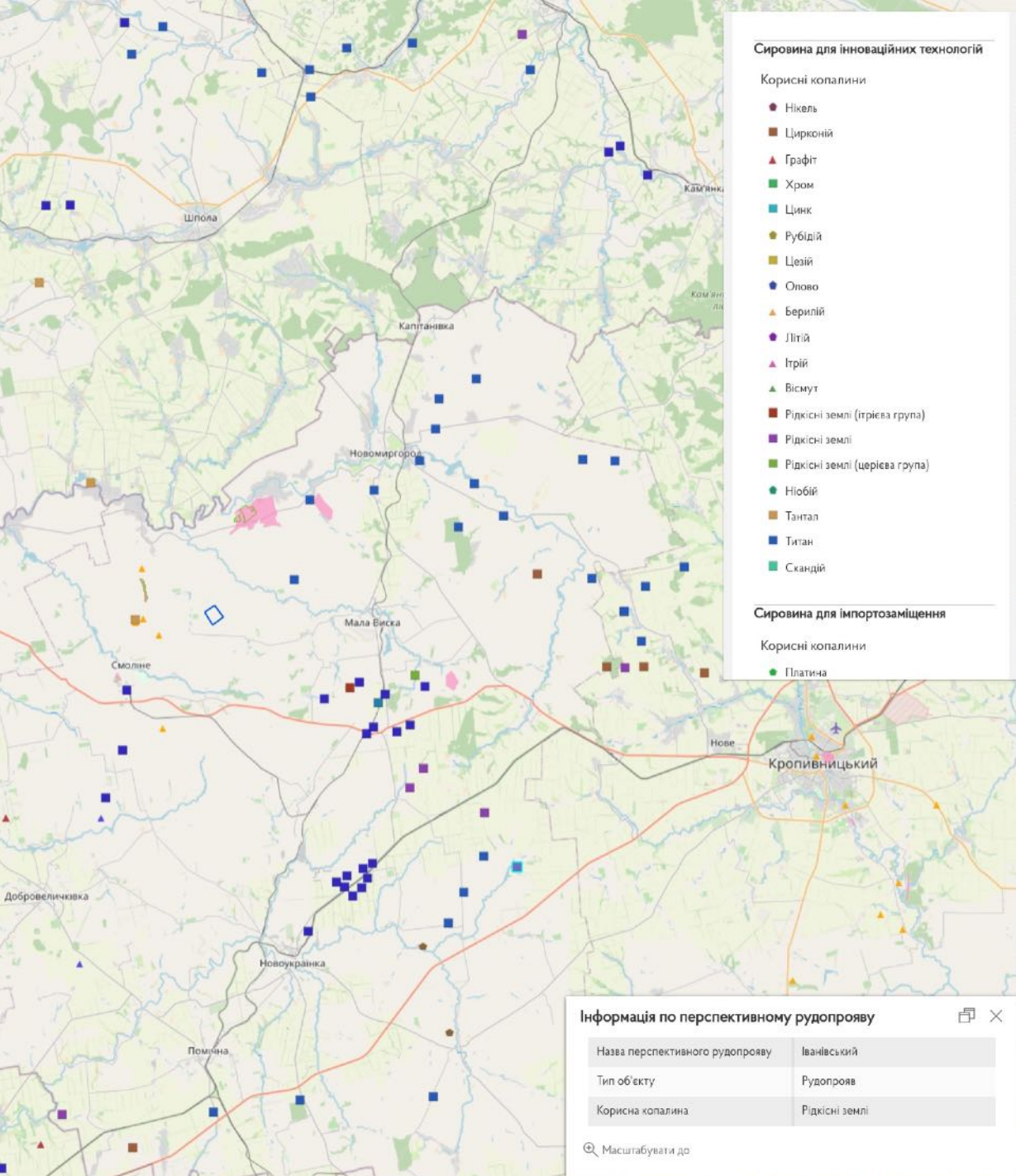
15 баз даних	2021 од.	П 2022/23 од.	наповнення на 2022 р.
Спецдозволи на користування надрами	3108	/-/-	■■■
Контури родовищ і рудопрояви	2,7 тис.	9 тис.	■■■
Реєстр нафтогазових свердловин	12,5 тис.	14 тис.	■■■
Реєстр артезіанських свердловин	3,5 тис.	8,5 тис.	■■■
Протоколи затвердження запасів	6 тис.	/-/-	■■■
Геологічні звіти	15 тис.	40 тис.	■□□
Каталог відомостей про геологічну інформацію	3,5 тис.	>500 тис.	■□□
Сейсмічні профілі	16 тис.	24 тис.	■□□
Шар кадастрового поділу	2 рег.	27 рег.	■■■
Адмін.-територіальний поділ	1469	/-/-	■■■
Межі природно-заповідного фонду та водних об'єктів			■□□
Контури ОВД спецдозволів	250	600	■□□
Водозабори підземних вод	8555	/-/-	■■■
Екзогенні процеси			■□□
Будівельні та стратегічні копалини	1100	7300	■■■

Інтерактивна карта вуглеводнів

- Ділянки спецдозволів, 569
- Контури родовищ, 384
- Свердловини, 12 тисяч
- Сейсмічні профілі, 18 тисяч
- Видобуток
- Газотранспортна система

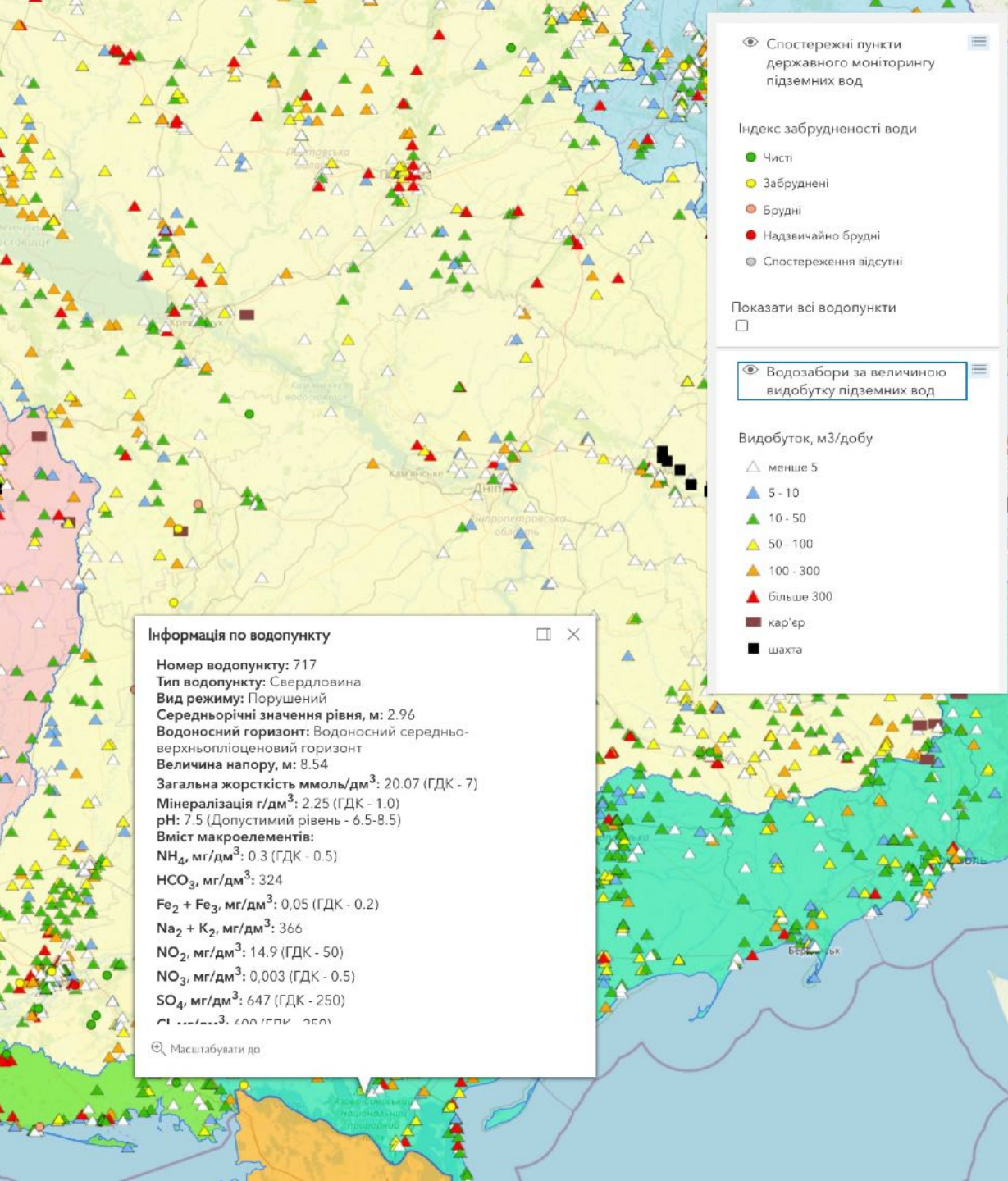

Інтерактивна карта стратегічних мінералів

- Ділянки спецдозволів, 68
- Контури родовищ, 123
- Перспективні рудопрояви, 1004
- Заяви про надання спецдозволу

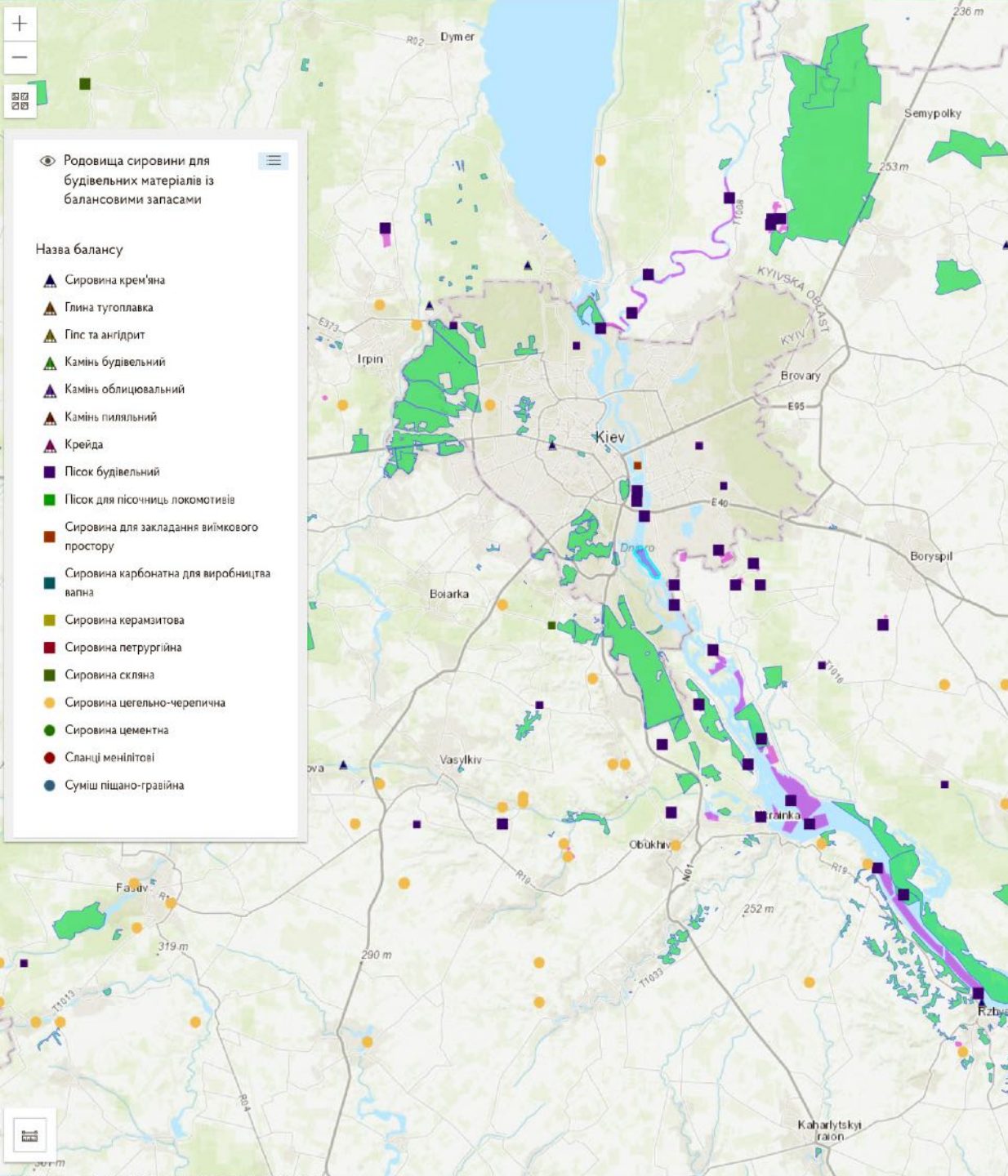

Інтерактивна карта водозабірних споруд

- 8555 водозаборів з обсягом видобутку підземних вод
- 691 спостережний пункт державного моніторингу підземних вод, на 141 з них здійснюється моніторинг
- Райони річкових басейнів, суббасейнів і водогосподарських ділянок
- 1050 ділянок спецдозволів на користування підземними водами
- Інформація про дозволи на спецводокористування
- Свердловини у складі водозаборів

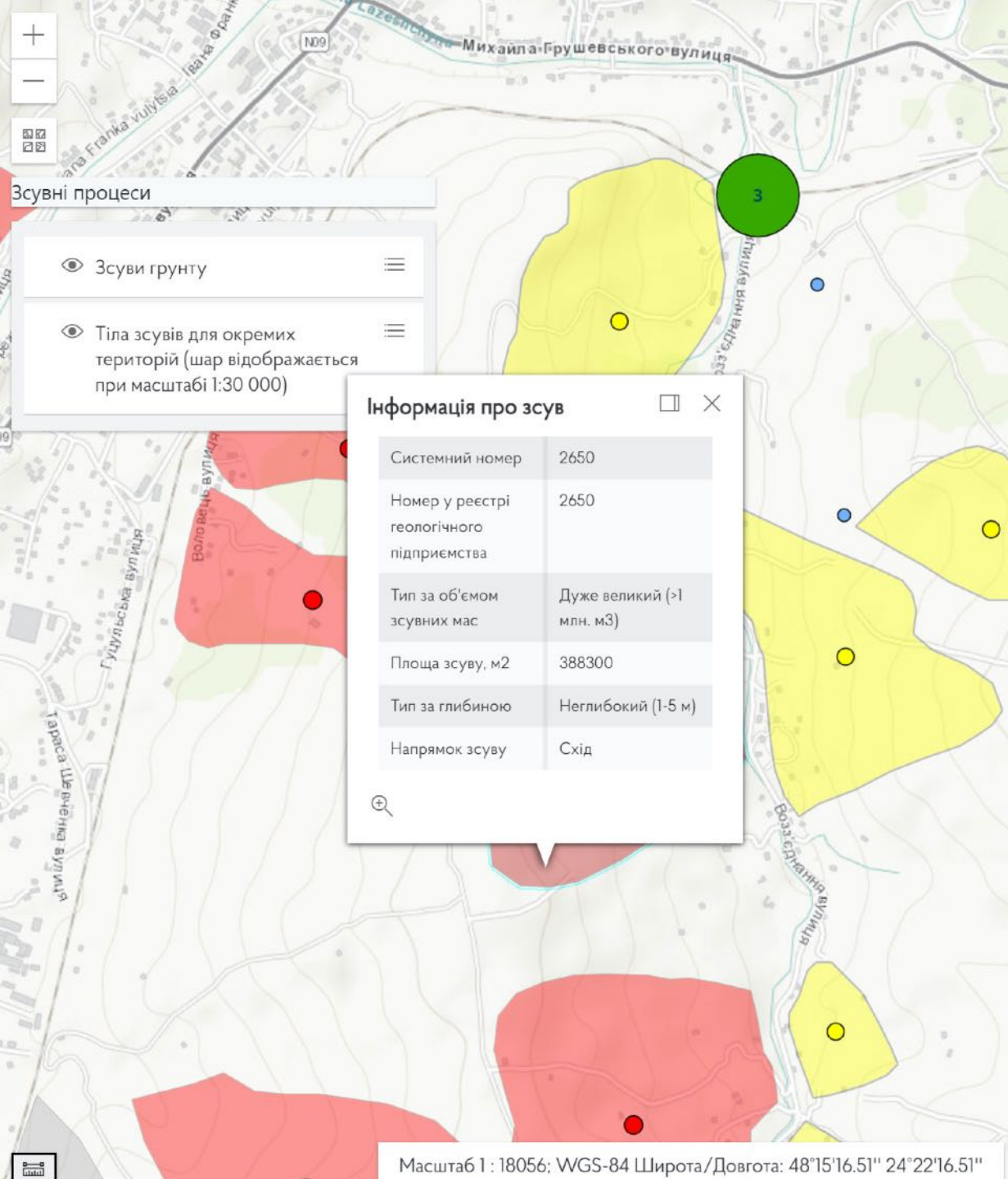

Інтерактивна карта корисних копалин будівельної групи

- 70% території України сприятливі для розвідки корисних копалин, що використовуються в будівництві (пісок, глина, гравій, граніт, каміння, цементна сировина тощо)
- Мапа містить інформацію про 1180 діючих спецдозволів, 3300 вакантних родовищ і 1800 проявів із відповідними описовими геологічними звітами
- Для зручності на карті також відображені кадастрові номери земельних ділянок, зони природно-заповідного фонду, територіально-адміністративний поділ

Інтерактивна карта екзогенних процесів

- 18 025 зсувів ґрунту по всій території України з інформацією про кожен об'єкт
- 4754 тіла зсувів для окремих територій України з найбільшою небезпекою розвитку зсувних процесів
- Фільтр за адміністративно-територіальними одиницями до рівня громад

Підписано Меморандум з ЄБРР про технічну допомогу з оцифрування вторинної геологічної інформації, розвитку ІТ-архітектури та функціоналу Державного геологічного порталу

Завдання проєкту на 2023–2025 роки:

- Переведення в цифровий формат >60 тис. геологічних звітів, що становить 53% від неоцифрованого фонду
- Розвиток ІТ-інфраструктури – сканування, обробка, завантаження до баз даних геологічних звітів, налаштування пошуковиків і доступу до оцифрованих геологічних звітів через Портал завдяки придбанню сканерів, апаратного й програмного забезпечення, розробки й модернізації баз даних управління геологічною інформацією
- Створення англomовних сервісів баз даних управління геологічною інформацією, переклад рефератів геологічних звітів та інтерфейсу порталу
- Облаштування серверної кімнати, резервування інформації та кібербезпека доступу до інформаційних ресурсів

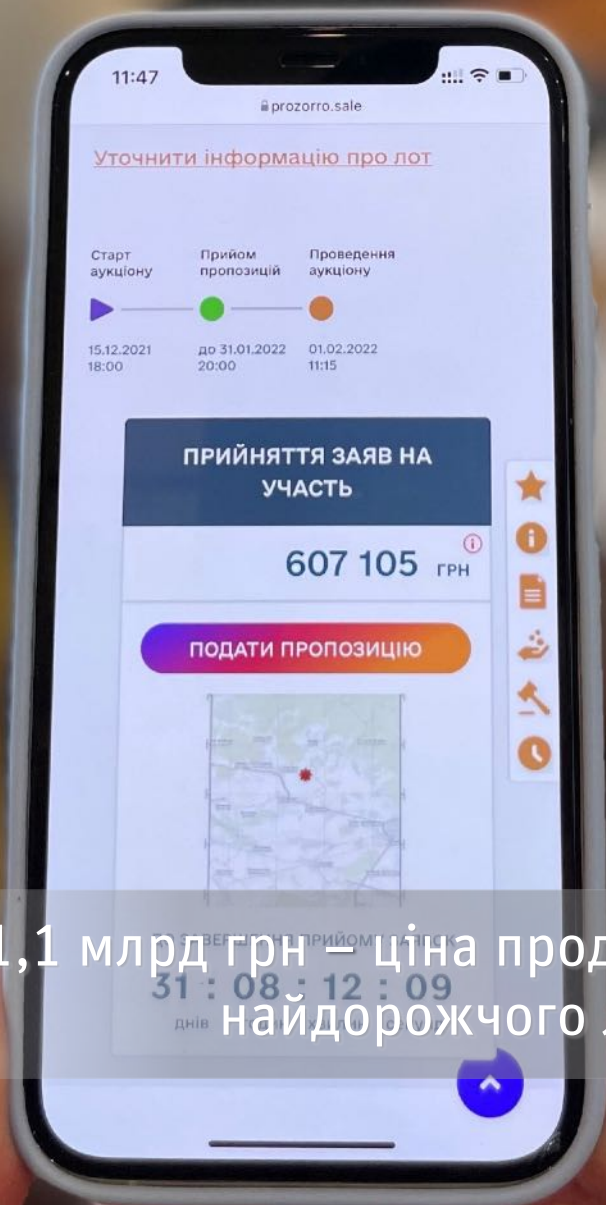

Зліва направо: Міністр Міндовкілля Руслан Стрілець, Голова Держгеонадр Роман Опімах, Перший віце-президент ЄБРР Юрген Рігтерінк, Віце-президент Єврокомісії Марош Шевчович

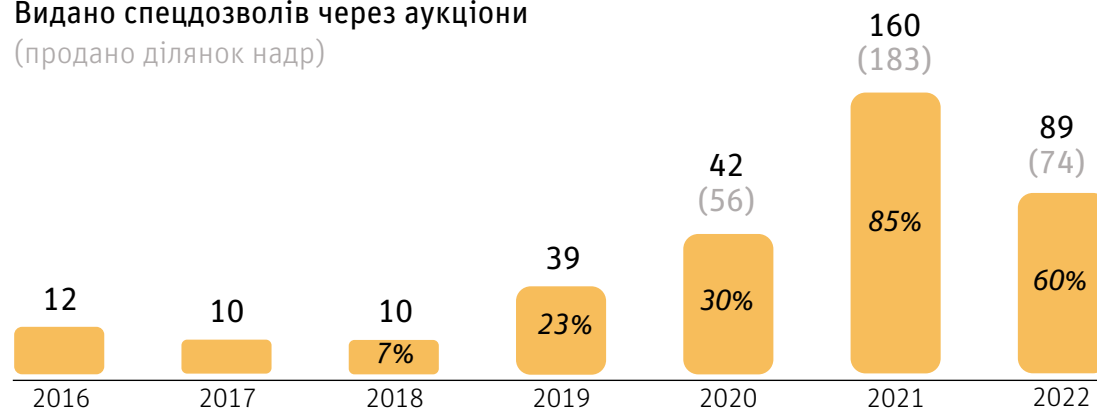
За підсумками е-торгів видано 352 спецдозволи за 3,8 млрд грн

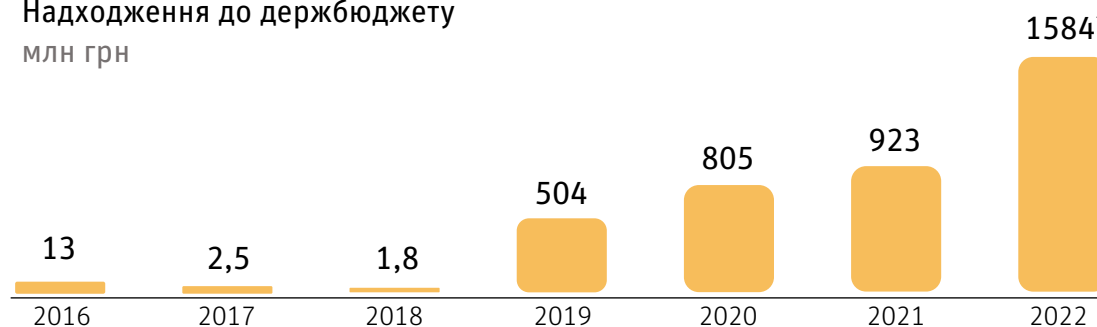
1,1 млрд грн – ціна продажу найдорожчого лота

Видано спецдозволів через аукціони
(продано ділянок надр)

Надходження до держбюджету
млн грн

% – частка дозволів на нові площі з проданих за рік, без урахування наданих дозволів у результаті продовження строку їх дії та переведення розвідки у видобування

* кошти від проданих лотів у листопаді-грудні 2022 року надійшли на початку 2023 року

Кожен третій об'єкт ініціюють на аукціони з Інвестиційного атласу

- Створений наприкінці 2019 року Атлас є онлайн крамницею з тізерами підготовлених вакантних ділянок надр, що налічує вже понад 500 об'єктів
- Окремо розроблені регіональні інвестиційні атласи, які були представлені для місцевих громад в 11 областях України

Е-кабінет

- Онлайн-заява про надання спецдозволу з використанням ГІС-системи
- Онлайн-звітність, реєстрація робіт і досліджень
- Е-бланк спеціального дозволу на користування надрами – інтеграція в портал Дія

Е-кабінет надрокористувача дозволяє скоротити кількість відмов та прискорити отримання погоджень

- Подання заяв на спецдозвіл
- Звітування щодо діяльності
- Реєстрація геологічних робіт і досліджень
- Реєстрація свердловин

- Опрацювання заяв і пакетів документів
- Автоматизований контроль термінів розгляду
- Гіс-перевірки координат на перетин з ділянками надр і забороненими зонами
- Контроль програм робіт і звітності

- Гіс-перевірки координат на перетин з об'єктами ПЗФ і водним фондом (Міндовкілля)

- Витяг з Державного реєстру спецдозволів

* Погодження діє до березня 2023 року, окрім погоджень Міндовкілля для ділянок надр на аукціон «наскрізних» спецдозволів

- виконано
- в роботі

- Становлення сервісного агентства

■ **Залучення інвестицій**

- Ефективний контроль держави

Нові правила користування надрами прогресивні, передбачувані, привабливі для інвестора

Прийнято Закон № 2805-IX, що передбачає дерегуляцію та осучаснення правил гри у сфері надрокористування, зокрема:

- Скасування дублюючих погоджень, прибирання надмірних повноважень місцевих громада, залишаючи за ними право ефективного впливу на надрокористувача
- Лібералізація обігу спецдозволів – вільне відчуження прав на користування надрами
- Підтримка «малого надрокористування» – позааукціонне надання спецдозволів на розробку корисних копалин місцевого значення* для власників земельних ділянок площею до 25 га, що має сприяти швидкому доступу до корисних копалин будівельної групи

Цільовий результат – спецдозвіл на користування надрами зможе бути виданий за 60 днів, із початком видобутку через 5 місяців**

* пісок, вапняк, гажа, гіпс, сапропель, крейда, суглинок, супісок

** без урахування часу на підготовки надрокористувачем необхідних проєктних документів і проведення ОВД

Надано для розробки вуглеводнів понад 50 тис.км²

- Підготовлено 50+ об'єктів в Інвестиційний атлас
- Продано 9 спецдозволів на е-аукціонах
- Укладено 11 угод про розподіл продукції
- Відновлено роботи Юзівської УРП
- Старт проєкту на шельфі Чорного моря
- Актуалізовано реєстр нафтогазових свердловин (12 тис. паспортів)
- Розміщено 18 тис. сейсмічних профілів

Визначено критичну сировину в Україні

- Підписано Меморандум з Євросоюзом про стратегічне партнерство
- Схвалено перелік стратегічної сировини 37 копалин для сталого розвитку держави
- Представлено Атлас стратегічних мінералів і сформовано перелік з понад 200 потенційних ділянок для розробки
- Складено Інтерактивну карту спецдозволів, родовищ, рудопроявів

Raw Materials Week

European Innovation
Partnership on Raw Materials

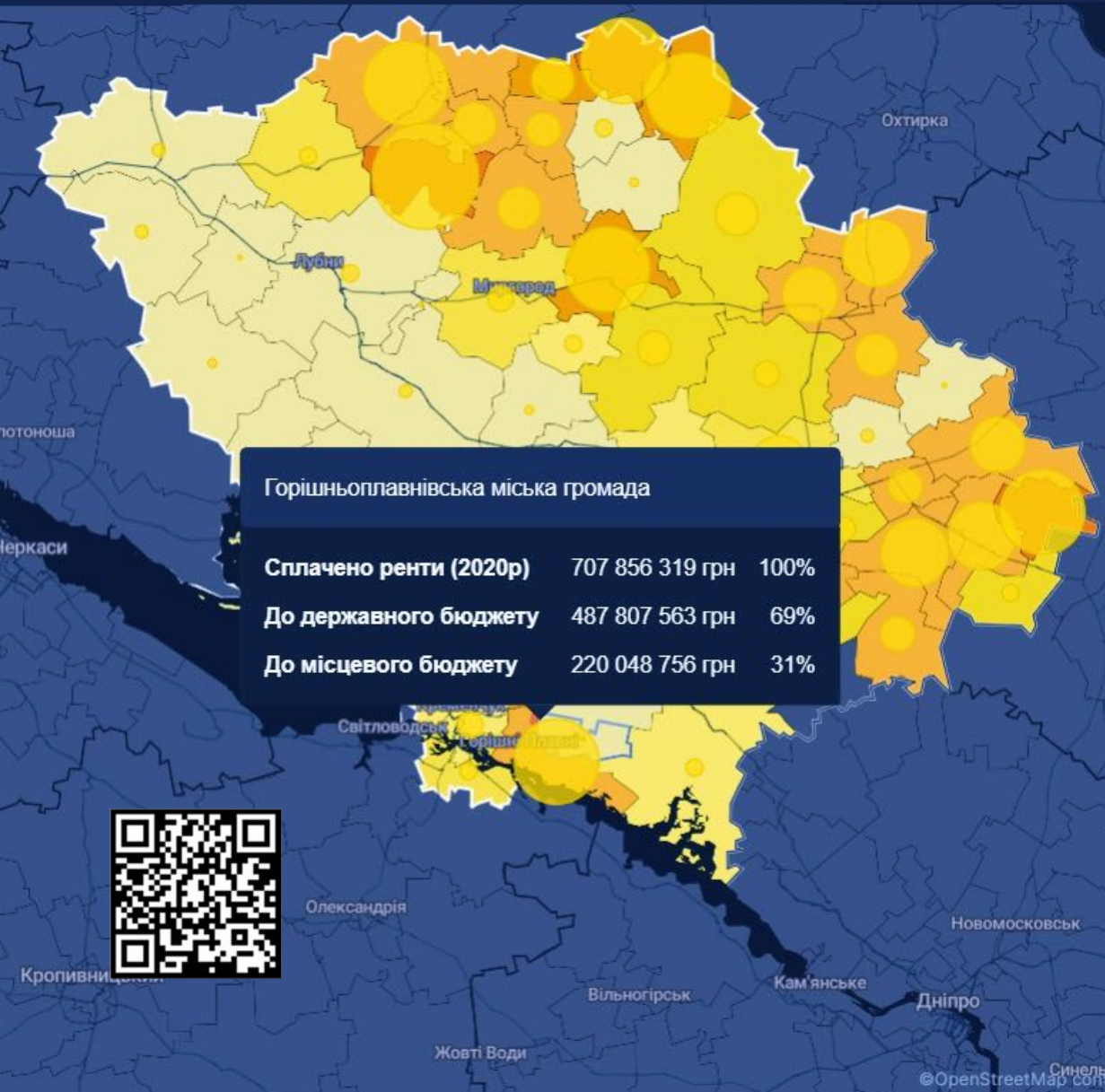
Стратегічне партнерство Україна – ЄС у галузі критичної сировини

- У Брюсселі відбувся Перший спільний бізнес-форум, де Уряд і українські компанії представили можливості країни у добувній сфері
- Оновлено Дорожню карту співробітництва на 2023–24 роки із ключовим пріоритетом на екологічно-дружнє видобування та green mining
- Україну долучено до розробки проекту Сировинної Стратегії Євросоюзу до 2030 року

- Становлення сервісного агентства
- Залучення інвестицій
- **Ефективний контроль держави**

Моніторинг користування надрами України

Підвищення ефективності контролю держави

Впроваджено неупереджений аудит шляхом забезпечення публічності інформації та встановлення чітких вимог до учасників ринку

- Функціонує онлайн моніторинг надр на платформі COTA
- Прийнято важливі законодавчі зміни, що дозволило нараховувати збитки за несанкціонований видобуток усіх видів корисних копалин (Закони №№ 1685-IX, 2805-IX)
- Затверджено Методику визначення розміру збитків заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами, у т.ч. завданих воєнною агресією проти України
- Для перевірки законності видобування на Держгеопорталі розміщено шар земельних ділянок з кадастровими номерами, у тому числі з використанням Google Earth
- Як протидія появі «сплячих ліцензій» заборонено продовжувати дію спецдозволів за відсутності видобутку і визначено терміни й підстави для внесення змін до програм робіт

Підготовлено актуалізацію Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України до 2030 року

Нова Програма базується на кращому міжнародному досвіді,
а також враховує поточні можливості України:

- Концентрація зусиль на пошуку стратегічних і критичних корисних копалин, проведення робіт для приросту ресурсів
- Геологічне картування України, моніторинг підземних вод, екзогенних процесів і стану ресурсної бази, ведення держбалансів, здійснення перевірок використання надрами
- Впровадження цифрових технологій зберігання та використання даних, створення інформаційних баз ОТГ
- Гарантування сталого джерела фінансування (зп № 6228) зі спецфонду: 0,5% ренти від видобування корисних копалин загальнодержавного значення, 1% – вуглеводнів, та 25% від продажу спецдозволів та наданої геологічної інформації

П'ять основних напрямів розвитку Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України (у разі прийняття законопроектів №№ 6227, 6228)

Вид робіт	Очікуваний результат на рік, при обсязі фінансування			Основні виконавці	Кінцева мета
	100 млн	200 млн	250 млн		
Проведення сейсмо-розвідувальних робіт у Волино-Подільській нафтогазонасній області (2570 км) для виявлення структур із покладами вуглеводнів	Роботи не передбачаються	Виконання сейсмічних досліджень – 200 пог.км. Виявлення чотирьох перспективних структур для постановки розвідувального буріння. Приріст прогнозних ресурсів – 2 млн т у.п.	Виконання сейсмічних досліджень – 250 пог.км. Виявлення шести перспективних структур для постановки розвідувального буріння. Приріст прогнозних ресурсів – 3 млн т у.п.	Укргеофізика	Досягнення імпортозаміщення вуглеводнів до 2030 р.
Проведення пошукових та пошуково-оцінювальних робіт на ділянках з проявами стратегічних металічних руд*, що використовуються в інноваційних технологіях зеленого переходу	Роботи не передбачаються Підготовка 25 об'єктів для проведення на них пошукових та пошуково-оцінювальних геологорозвідувальних робіт	Підготовка чотирьох нових об'єктів із попередньо оціненими запасами для включення до переліку аукціонів Підготовка 50 об'єктів для проведення на них пошукових та пошуково-оцінювальних геологорозвідувальних робіт	Підготовка п'яти нових об'єктів із попередньо оціненими запасами для включення до переліку аукціонів Підготовка 75 об'єктів для проведення на них пошукових та пошуково-оцінювальних геологорозвідувальних робіт Оновлення лабораторних потужностей для здійснення досліджень і проведення аналізів згідно з міжнародними стандартами	Українська геологічна компанія Кіровгеологія Надра України Геоінформ України	Пропозиція об'єктів стратегічної сировини, що дозволяють позиціонувати Україну як партнера у створенні високотехнологічної продукції. Забезпечення стратегічною сировиною вітчизняного ОПКм

Вид робіт	Очікуваний результат на рік, при обсязі фінансування			Основні виконавці	Кінцева мета
	100 млн	200 млн	250 млн		
Підготовка ділянок надр із запасами неметалічних корисних копалин, які попередньо оцінені	Підготовка 50 об'єктів для проведення на них пошукових та пошуково-оцінювальних геологорозвідувальних робіт Роботи не передбачаються	Підготовка 100 об'єктів для проведення на них пошукових та пошуково-оцінювальних геологорозвідувальних робіт Підготовка 50 родовищ із затвердженими запасами для надання спеціальних дозволів на видобування корисних копалин, придатних для виробництва щебню, бетону та будівельних сумішей	Підготовка 200 об'єктів для проведення на них пошукових та пошуково-оцінювальних геологорозвідувальних робіт Підготовка 75 родовищ із затвердженими запасами для надання спецдозволів на видобування корисних копалин, придатних для виробництва щебню, бетону та будівельних сумішей	Геоінформ України Українська геологічна компанія ДКЗ України	Забезпечення попиту будівельної індустрії в сировині при реалізації великих інфраструктурних об'єктів
Моніторинг якості питних підземних вод та забезпечення вододефіцитних регіонів	Забезпечення функціонування не менше 120 спостережних пунктів за кількісними та якісними показниками Буріння 3 артезіанських свердловин у вододефіцитних регіонах	Забезпечення функціонування не менше 250 спостережних пунктів за кількісними і якісними показниками. Буріння 10 пошукових артезіанських свердловин у вододефіцитних регіонах	Забезпечення функціонування не менше 350 спостережних пунктів за кількісними і якісними показниками. Буріння 15 пошукових артезіанських свердловин у вододефіцитних регіонах	Донецькгеологія Українська геологічна компанія Надра України Геоінформ України	Гарантування водопостачання населення якісними підземними питними водами
Забезпечення зручного доступу до геологічної інформації	Забезпечення вільного доступу до геоінформації через інтерактивні онлайн-ресурси. Розміщення 25 тис. оцифрованих книг геологічних звітів у мережі Інтернет Інвентаризація державної первинної геологічної інформації (10%) з унесенням у Каталог	Забезпечення вільного доступу до геологічної інформації через інтерактивні онлайн-ресурси Розміщення 30 тисяч оцифрованих книг геологічних звітів у мережі Інтернет Інвентаризація державної первинної геологічної інформації (20%) з унесенням у Каталог		Геоінформ України Надра України Укргеофізика Українська геологічна компанія Донецькгеологія	Стимулювання інвестицій у розробку надр у регіонах
NB	Фінансування на понад 250 млн грн може бути використане на оновлення основних фондів геологічних підприємств				

Оптимізація структури геологічних підприємств

Аудит свідчить про хронічний брак державних асигнувань на розвиток геологічних підприємств і, як наслідок, їх незадовільний стан

Наявна ситуація

- Втрати професійного складу – середній вік працівників є критично високим
- Зношення основних фондів та обладнання, що є технічно застарілими
- Накопичення збитків через утримання зайвого або непрофільного майна

Існуюча структура управління геологічною галуззю залишається історичним надбанням радянської моделі управління та суттєво залежить від субвенцій з держбюджету

КП «Південукргеологія»

Діючі підприємства у підпорядкуванні Держгеонадр	Залежність від державного фінансування	Боргові зобов'язання 2020 / 21	Заходи	Кластер
Надра України			Оптимізація	Національний репозитарій збереження нафтогазових геологічних даних
Укргеофізика			Оптимізація	
Причорноморське			ФДМ	
УГК			Оптимізація	Центр рудних геологічних матеріалів та аналізу підземних вод
Південукргеологія		x 6,5	ФДМ	
Донецькгеологія			Реорганізація	
Східне ДРГП		x 3	ФДМ	
Кіровгеологія			Оптимізація	Передача в Енергоатом
Бурштин України			ФДМ	
ДКЗ			Оптимізація	Унікальність
Геоінформ			Оптимізація	Центр геологічних та картографічних знань
УкрДГРІ			ФДМ	
Геоекспертиза			Реорганізація	

Оптимізація структури геологічних підприємств

План першочергових заходів

- Кластерна оптимізація за функціоналом
- Приватизація збиткових і неконкурентних державних активів, зберігши геологічне надбання
- Забезпечення стабільного фінансування для оновлення основних фондів

Очікуваний результат

- Створення дієвих самоокупних підприємств, частину з яких буде доцільно корпоратизувати
- Упорядкування геоінформації у трьох репозитаріях
- Гідне фінансування важливих робіт і виконання функцій держави, що непритаманні бізнесу

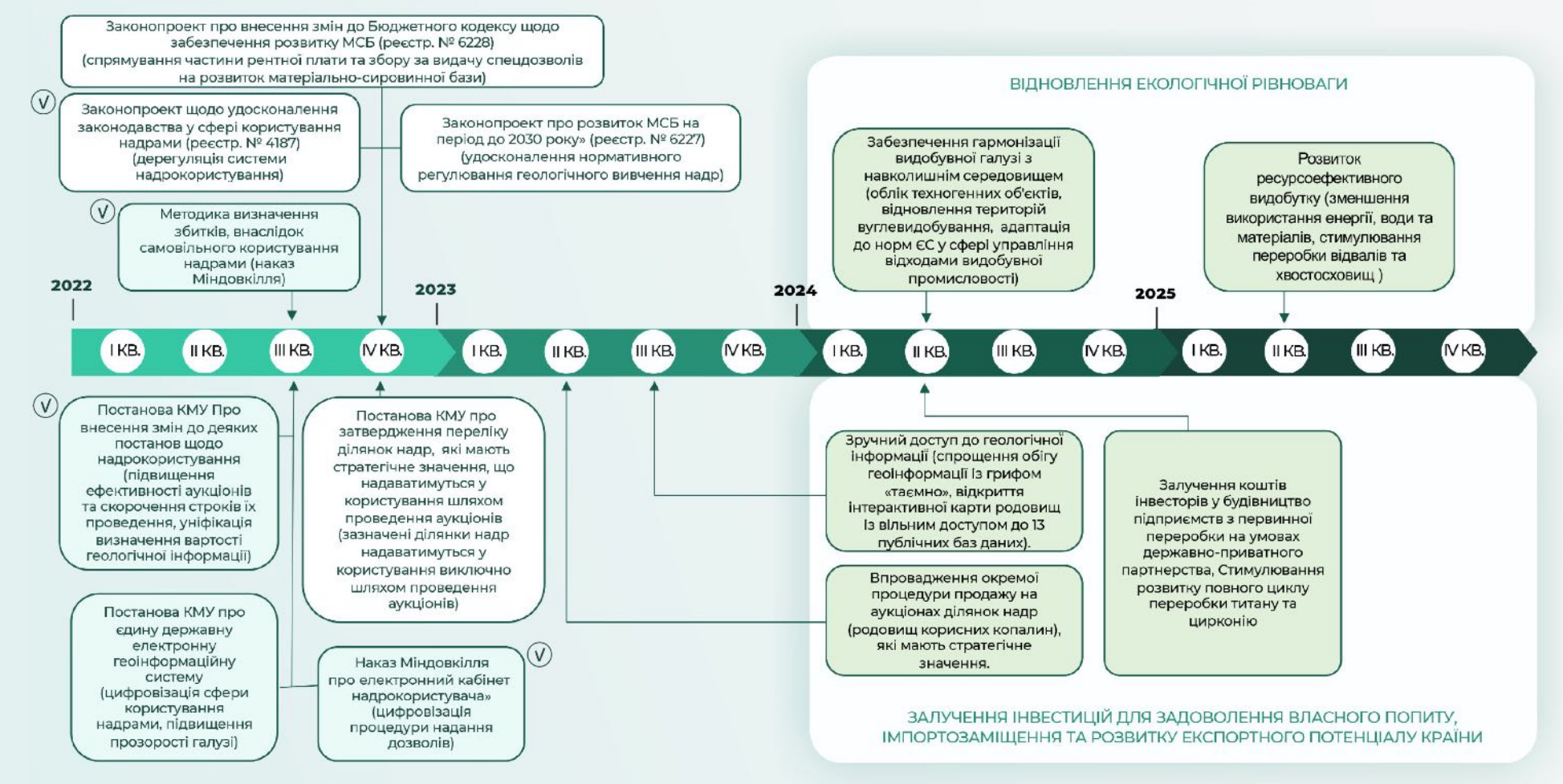
Залежність від фінансування з ДБ і боргові зобов'язання

■ <20%
 ■ 20-49%
 ■ >50%
 ■ >100%

Додатки

Картка реформи Міндовкілля на 2022–25 роки

Надра

Наші міжнародні партнери

